

Fiscale uitgangspositie maakt rechercheurs van adviseurs

Deze column is op 24 augustus gepubliceerd op AMWeb

Ik ben een enorme fan van science fiction schrijvers zoals Isaac Asimov, die in de jaren 40 van de vorige eeuw al waarschuwde voor de risico's van Artificial Intelligence (AI). Heel actueel nu AI-topmannen waarschuwen tegen de gevaren van AI. Een doemscenario zoals in de beste science fiction verhalen al voorspeld. Of deze waarschuwingen gegrond zijn kan ik niet inschatten, dus laat ik me maar beperken tot de vraag of financieel advies verdoemd is.

Recentelijk werd ik benaderd door de Belastingdienst met de vraag of we wilden meewerken aan een onderzoek; een invoeringstoets op de wetwijziging per 1 januari 2022 die betrekking heeft op de eigenwoningregeling in partnersituaties. Met als doel om meer inzicht te krijgen in knelpunten of nadelige gevolgen die betrokken doelgroepen hiervan hebben ervaren. Uiteraard hebben we meegewerkt en van adviseurs hoorde ik hoe complex de eigenwoningregeling met betrekking tot partnersituaties is. Eyeopener voor mij was dat deze wet niet alleen theoretisch een uitdaging is, maar vooral ook praktisch een bron van grote frustratie. Adviseurs moeten het eigenwoningverleden van partners in kaart brengen, zodat de hypotheekschuld fiscaal op de correcte manier wordt samengesteld.

Knap lastig omdat partnerrelaties in de loop der jaren wijzigen met gevolgen voor de eigenwoningregeling. Het probleem is echter dat mensen veel administratieve en financiële gegevens niet bewaren of - het tegenovergestelde - ze gooien alles op één grote hoop. Om de fiscale uitgangspositie volledig en correct in kaart te brengen is complex, zeker als partners diverse keren gescheiden zijn en je onder tijdsdruk staat van de ontbindende voorwaarden. De klant wil 'gewoon' een hypotheek en de adviseur moet het dan maar als een soort rechercheur zien uit te zoeken.

AI kan een partnergeschiedenis opstellen, maar niet als de benodigde gegevens nog nergens zijn ingevoerd, niet vindbaar zijn en systemen maar beperkte tijd teruggaan of niet gekoppeld zijn. Ook AI heeft de juiste data nodig om een geschiedenis in kaart te brengen en zolang adviseurs schoendozen vol papieren moeten doornemen om aan de juiste informatie te komen zal AI hiervoor geen oplossing zijn. Jammer, want nu kost het een hypotheekadviseur vele uren extra werk en klanten een hoger bedrag aan advies- of liever gezegd recherchekosten.

Voor de zekerheid heb ik ChatGPT gevraagd of de eigenwoningregeling complex is. Het antwoord: "De eigenwoningregeling in partnersituaties brengt aanzienlijke complexiteit met zich mee bij de uitvoering. Het is van groot belang dat huiseigenaren zich bewust zijn van de mogelijke valkuilen en de juiste maatregelen nemen om hun fiscale verplichtingen correct na te komen. Het raadplegen van een financieel adviseur kan hierbij van onschatbare waarde zijn om de complexiteit te begrijpen en te voldoen aan de regelgeving van de Belastingdienst."

Geweldig, zelfs AI geeft aan dat een financieel adviseur van onschatbare waarde is! Met gezond verstand had je dat ook kunnen bedenken, maar voor adviseurs dus (nog?!) geen doemscenario. Nu alleen nog een manier zien te vinden om alle gegevens via AI goed in kaart te brengen, zodat de adviseur zijn researchewerk ook efficiënt kan doen.